

**ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS
วิชาการพัฒนาหลักสูตร ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2**
**THE EFFECTS OF PHENOMENON-BASED LEARNING MANAGEMENT
ACCORDING TO READS MODEL IN CURRICULUM DEVELOPMENT COURSE
FOR THE 2ND YEAR OF BACHELOR'S DEGREE**

วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู

ภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Varinporn Funfuengfu

Department of General Education, Lopburi College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute

Corresponding Author E-mail : Dr.Mam2512@gmail.com

(วันที่รับบทความ : กรกฎาคม 8, 2566 ; วันที่แก้ไขบทความ : กรกฎาคม 31, 2566 ; วันที่ตอบรับบทความ : สิงหาคม 4, 2566)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 2/1 ของวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับสลากห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนบริหารการสอน วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.79 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

- (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- (2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 โดยภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.25)

คำสำคัญ : ผลการจัดการเรียนรู้, วิชาการพัฒนาหลักสูตร, การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน, รูปแบบ READS

Abstract

The objectives of this research were to study the effects of the phenomenon-based learning management according to the READS model with sub-objectives to (1) compare the learning achievements between before and after the phenomena-based learning management according to the READS model in curriculum development course for the 2nd year of bachelor's degree and (2) to study the students' satisfaction toward the phenomenon-based learning management according to the READS model in curriculum development course for the 2nd year of bachelor's degree. The sample group used in this research were undergraduate students in the 2nd year/1 of Lopburi College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute, Ministry of Culture, semester 1, academic year 2022, 28

students obtained from cluster random sampling by drawing lots for one classroom as a random unit. The research tools were : (1) Teaching management plan in curriculum development course for the 2nd year of bachelor's degree, (2) Learning achievement test in curriculum development course for the 2nd year of bachelor's degree with a confidence value of 0.89, and (3) The student satisfaction assessment form with the phenomenon based on the READS model in curriculum development course for the 2nd year of bachelor's degree with a confidence value of 0.79. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and the Dependent t-test.

The results of the research were as follows :

(1) Learning achievement after the phenomenon-based learning management according to the READS model in curriculum development course for the 2nd year of bachelor's degree was higher than before the learning management at the statistical significance level at .05.

(2) The student's satisfaction towards the phenomenon-based learning management according to the READS model in curriculum development course for the 2nd year of bachelor's degree. Overall, students were satisfied at a high level ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.25).

Keywords : Learning Management Effects, Curriculum Development Course, Phenomenon-Based Learning Management, READS Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 เป็นกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษา และถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูป การศึกษา ซึ่งมีหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาด้านกระบวนการเรียนรู้ ตามมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 20) การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องหลักการที่กำหนดนี้ ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง การบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้มากที่สุด เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ สนุกกับการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึ้อยากเรียนรู้ต่อไปตลอดชีวิต พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะการทำงานเป็นทีม มีการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาสาระทางศาสตร์ต่าง ๆ เรียนรู้จากการกระทำ มีการสะท้อนความคิดของตนเองกับคนอื่น ๆ (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมมากขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary learning) พัฒนาขึ้นโดยประเทศฟินแลนด์ มุ่งส่งเสริมการพัฒนาทักษะข้ามพิสัย (Transversal competencies) ของผู้เรียนให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิต ซึ่งการจัดการเรียนรู้จะมีการนำปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ ที่เป็นประเด็นน่าสนใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ ตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ และลงมือหาคำตอบ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีสร้างองค์ความรู้ในตนเองภายใต้ปรากฏการณ์ตามสภาพจริง (Authentic phenomena) (Symeonidis & Schwarz, 2016) ซึ่งมีงานวิจัยที่นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไปใช้ในการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน

ได้แก่ รวินันท์ สัจจาศิลป์ และชลธิศ สมานิต (2562 : 34-42) ได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานผ่านการสร้างสื่อจำลองที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การสร้างสื่อจำลองตามแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เท่ากับ 7.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 4 หลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เท่ากับ 13.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.62 โดยเด็กปฐมวัยสามารถบอกตำแหน่งบน ล่าง นอก ใน หน้า หลัง ได้ดีกว่า ตำแหน่งซ้าย หรือ ขวา สำหรับ Somkiart Intasingh (2019 : 21-32) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน และกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านหลักสูตร ความสามารถในการคิดเชิงนวัตกรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความรู้ด้านหลักสูตร ความสามารถในการคิดเชิงนวัตกรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01 ตามลำดับ นอกจากนี้ Varinporn Funfuengfu (2022 : 1366–1377) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครู และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรียกว่า READS MODEL ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) ขั้นที่ 2 ขั้นระดมปัญญา (Eliciting Brain Storm : E) ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) และขั้นที่ 5 ขั้นสร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S) และผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว พบว่า ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.07 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า คะแนนทดสอบของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ซึ่งมี 5 ขั้นตอนดังกล่าว มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรี ปีที่ 2 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และส่งผลให้การเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพพบบรรลุเป้าประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ของวิทยาลัยนาฏศิลปบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนทั้งสิ้น 53 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 2/1 ของวิทยาลัยนาฏศิลปพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับสลากห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนบริหารการสอน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. สร้างแผนบริหารการสอน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 มีองค์ประกอบ คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ READS มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) ขั้นที่ 2 ขั้นระดมปัญญา (Eliciting Brain Storm : E) ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) และขั้นที่ 5 ขั้นสร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S) นำแผนบริหารการสอนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแผน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำผลคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 เป็นแผนที่ใช้ได้ ผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดผลทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัด โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย หากมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้ ผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ปรับปรุงตามคำแนะนำแล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 3 จำนวน 30 คน ซึ่งเคยเรียนมาแล้ว นำผลมาวิเคราะห์หาคุณภาพแบบทดสอบรายข้อ โดยกำหนดค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 ขึ้นไปไม่เกิน 1 ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.03-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง -0.43-0.86 คัดเลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 30 ข้อ นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร (KR-20) ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ผลปรากฏว่า มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.89

3. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ธ จำนวน 16 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับรายการประเมิน โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการประเมินได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 3 จำนวน 30 คน ซึ่งเคยเรียนมาแล้ว นำผลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.79

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดเตรียมเอกสารการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ

ของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา จากนั้นทบทวนลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ตามแผนบริหารการสอน

2. ก่อนดำเนินการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนแจ้งข้อตกลงให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การจัดการเรียนรู้ ระยะเวลาดำเนินการ การวัดและประเมินผล

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนบริหารการสอนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 จำนวน 60 ชั่วโมง โดยทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนบริหารการสอนที่กำหนดไว้ จำนวน 7 แผน ใช้เวลา 60 ชั่วโมง ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนแต่สลับข้อและสลับตัวเลือก ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ

4. นำข้อมูลหรือคะแนนที่ได้ ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าระดับความพึงพอใจแต่ละช่วงคะแนนและความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS นำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	28	30	10.93	1.05	49.869*
หลังเรียน	28	30	22.64	1.50	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05 การทดสอบหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหา			
1.1 เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม	4.36	0.68	มาก
1.2 ปริมาณเนื้อหาเหมาะสม	4.36	0.73	มาก
1.3 เนื้อหาให้ความรู้ความเข้าใจชัดเจน	4.50	0.58	มาก
1.4 เนื้อหามีความน่าสนใจ	4.18	0.77	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้			
2.1 ระยะเวลาจัดกิจกรรมเหมาะสม	4.61	0.50	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมมีความน่าสนใจ	4.54	0.51	มากที่สุด
2.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.75	0.44	มากที่สุด
2.4 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.71	0.46	มากที่สุด
3. สื่อการเรียนรู้			
3.1 เหมาะสมกับเนื้อหา	4.36	0.62	มาก
3.2 มีความน่าสนใจ ทันสมัย	4.29	0.76	มาก
3.3 ขนาดของสื่อมองเห็นได้ชัดเจน	4.29	0.71	มาก
3.4 ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เรียนมากขึ้น	4.14	0.71	มาก
4. การวัดและประเมินผล			
4.1 การวัดประเมินผลมีความเหมาะสม	4.25	0.59	มาก
4.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	4.04	0.74	มาก
4.3 การวัดประเมินผลสอดคล้องกับที่เรียน	4.21	0.63	มาก
4.4 การวัดประเมินผลนักศึกษาตามสภาพจริง	4.07	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย	4.35	0.25	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ในภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า รายการประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.44 รองลงมา ได้แก่ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.46 และทุกข้อของรายการประเมิน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนได้วางแผนการสอนไว้อย่างชัดเจน โดยการจัดทำแผนบริหารการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนการสอนที่เป็นลำดับ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ READS มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) ขั้นที่ 2 ขั้นระดมปัญญา (Eliciting Brain Storm : E) ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) และขั้นที่ 5 ขั้นสร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S) (Varinporn Funfuengfu, 2022 : 1366–1377) ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS นี้ เป็นการ

จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีการจัดปรากฏการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จัดทำผลงานและนำเสนอ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของภวิศา พงษ์เล็ก (2560 : 84-85) ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอน ควรเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ผู้เรียนลงมือกระทำเพื่อให้เกิดประสบการณ์และการเรียนรู้ การกระทำสามารถแก้ปัญหาได้ ครูต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของทิศนา แหมมณี (2554) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง จนค้นพบความรู้ และสรุปวิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ Varinporn Funfuengfu (2022 : 1366-1377) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ นักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับ ต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า คะแนนทดสอบของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาการพัฒนาหลักสูตร ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ในภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าทุกรายการประเมินนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS มีจุดเด่นในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหา มีความง่ายและ ปริมาณของเนื้อหาเหมาะสม ให้ความรู้ความเข้าใจชัดเจน และมีความน่าสนใจ 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีระยะเวลา จัดกิจกรรมเหมาะสม กิจกรรมมีความน่าสนใจ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ผู้เรียนสามารถปฏิบัติและนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ได้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหา มีความน่าสนใจ ทันสมัย ขนาดของสื่อมองเห็นได้ชัดเจน ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เรียนมากขึ้น 4) ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสม ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน สอดคล้องกับที่เรียน มีการวัดประเมินผลนักศึกษาตามสภาพจริง จากจุดเด่นของผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ดังกล่าว ส่งผลให้นักศึกษามีผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ทำให้นักศึกษามีความ พึงพอใจที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาของโนลส์ (Knowles, M. S, 1975) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีหากมีส่วนร่วมในการเรียน มีอิสระที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการ นอกจากนี้ การจัดการ เรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ได้มีการออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ แสดงความคิดเห็น มีการใช้เทคโนโลยีและการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีการ กำกับ ควบคุมตนเองในการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักภูมิใจในตนเอง สอดคล้องกับพงศธร มหาวิจิตร (2562) ที่ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบเชิงรุกในรายวิชา การประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับ Varinporn Funfuengfu (2022 : 1366- 1377) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS มีจุดเด่นที่การให้นักศึกษาได้ลง มือปฏิบัติและสรุปความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนควรนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ มาใช้ในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจในการร่วมกิจกรรม และเกิดความเข้าใจต่อการ เรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ อื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ในรายวิชาอื่นที่มีลักษณะของจุดมุ่งหมายสอดคล้องหรือแตกต่างจากงานวิจัยนี้ เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทีศนา แชมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น .
- พงศธร มหาวิจิตร. (2562). การประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบเชิงรุก ในรายวิชาการประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 42 (2), 73-90.
- ภวิศา พงษ์เล็ก. (2560). **เอกสารประกอบการสอน หลักการและปรัชญาการศึกษา**. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- รวินันท์ สัจจาศิลป์ และชลธิป สมานิติ. (2562). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ผ่านการสร้างสื่อจำลองที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 16 (2), 34-42.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- Knowles M.S. (1975). **Self-Directed Learning : A Guide for Learner and Teachers**. Chicago : Association Press.
- Somkiart Intasingh. (2019). Development of Learning Management Model by Integrating PhenoBL Approach and DTP to Promote Curriculum Knowledge, Innovative Thinking Ability, and Achievement Motivation of Thai Pre-Service Teachers. **ASEAN Journal of Education**, 5 (2), 21-32.
- Symeonidis, V., & Schwarz, J. F. (2016). Phenomenon-Based Teaching and Learning through the Pedagogical Lenses of Phenomenology : The Recent Curriculum Reform in Finland. **Forum OŚwiatowe**, 28 (2), 31-47.
- Varinporn Funfuengfu. (2022). The development of Phenomenon-Based Learning Model for enhancing Active learning Competencies of Teacher Students. **International Journal of Positive School Psychology**, 6 (7), 1366–1377.